www.svoboda-news.com

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 231. JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, DECEMBER 6, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го ГРУДНЯ 1988 Ч. 231. РІК. XCV

У ЛЬВОВІ ВІДБУВСЯ ВЕЧІР Б. І. АНТОНИЧА

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Як інформують листовно з України у Львові відбувся 5-го жовтня ц.р. в місцевому університеті вечір на пошану Богдана Ігоря Антонича.

Головував і відкривав вечір Роман Лубківський. Виступали поети, співаки, артисти, музиканти.

Р. Лубківський віддав слово поетові Ігореві Калинцеві, на що публіка відповіла гучними кількахвилинними оплесками. Калинець на початку своєї поетичної творчости був під впливом Б. І. Антонича. І. Калинець перечитав свій вірш присвячений Б.І. Антоничу і розповів як вони колись шукали і знайшли могилу поета, село, де жили батьки поета, і їх могили, а потім відзначив, що цього року минає 50 років з дня народження українського поета Василя Стуса, який помер три роки тому в карному таборі.

При згадці В. Стуса публіка знову заапльодувала і всі встали. Піднялися з місць також і члени президії на сцені та навіть перші ряди з урядовими особами.

Потім І. Калинець згадав цькування в львівських газетах братів Горинів і В. Чорновола, а на закінчення згадав про останні зібрання і долю їх ініціятора Івана Макара. Його промова неодноразово переривалась оплесками.

Від „золотого вересня" подібного виступу стіни Львівського університету не чули, — пишуть в листі.

ДЕМОНСТРАЦІЯ КОНЛПУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні влаштовує в середу, 7-го грудня ц.р., о год. 11-ій перед полуднем демонстрацію з приводу приїзду до ЗСА Міхаїла Горбачова, який виступатиме на Генеральній асамблеї ООН. З-під УОКЦентру у Філядельфії виїде автобус о год. 8-ій рано (10 дол. від особи). Ближчі інформації уділяють: Уляна Мазуркевич (215) 782-1019 або Ірина Юрчак (215) 424-1348. Нове місце демонстрації в Ню Йорку — 47-ма вул. поміж Першою і Другою аве.

С. Ковальчук отримав нагороду за свою статтю

Апопка, Фла. — Степан Ковальчук, що є одним із основників Українського Села, Українського Народного Союзу на Фльориді Відділ 380 отримав нагороду Сірс Фейн інтелекчуал фрідом аворд" у висоті 500 дол. за статтю на тему свобода. Цю нагороду отримують за статті і праці для засобів масової інформації і їхніх освітніх програм. С. Ковальчук передав свою грошову нагороду для вжитку середньої школи в Апопці.

З того приводу появилася в місцевій газеті вістка враз із світлиною С. Ковальчука, як він передає чека представникові товариства засобів масової інформації в шкільництві.

Також в п'ятницю, 21-го жовтня ц.р. відбувся в місцевому готелі обід в честь С. Ковальчука, на якому було 54 представників шкільних організацій та інших представників місцевих організацій.

С. Ковальчук вже від довгих років ширить серед американців, а особливо шкільної молоді, правду про Україну, про її культуру та народне мистецтво і у цій своїй праці має велику підтримку місцевих американських активістів, як також місцевої американської преси.

Останнє відзначення С. Ковальчука це дальший крок у його успішній праці як союзовця та українського громадського діяча у цій частині Фльориди.

ЗУСТРІЧ У ДОМІ ПЛАСТУ

Ню Йорк. — В неділю, 11-го грудня ц.р., о год. 2-ій по полудні, тут в Домі Пластової фундації, 144 Друга авеню відбудеться зустріч-перекуска з нагоди відзначення визначних членів фундації: пл. сен. Вячеслава Вишневського, мґра Петра Дармограя, Тиміша Шевчука. Фундація запрошує членів-добродіїв, членів Пласту, Пластприяту і українську громаду.

Польський науковець доповідав про Тисячоліття

Бриджпорт, Конн. (І.Е.Г.). — Д-р Андрей Комінський, професор історії Джорджтавн університету у Вашінґтоні виголосив доповідь про святкування Тисячоліття в суботу, 19-го листопада ц.р. в бібліотеці Сейкред Гарт університету. Доповідач знав, що для нього як поляка це не легка тема, тим більше що серед слухачів було багато українців та поляків, які мають на цю тему вже вироблені думки.

Починаючи від ранніх початків історії України аж до найновіших подій в Україні, Польщі, Римі та Америці, проф. Камінський старався передати об'єктивно історичні події з точки зору польського науковця. Він відкрито вказував на помилки із польської та української сторони, але рівночасно аналізуючи їх, давав розв'язки та поради як можна ці помилки оминути на будуче.

Доповідач ясно заявив, що спільним ворогом українців і поляків від століть є Москва і обом групам треба навчитися як співпрацювати політично на еміґрації і там на рідних землях.

Проф. А. Камінський є часто критикований поляками, які бояться його „від різнених" думок, наприклад, що Львів — це українське місто. Але також проф. Камінський має однодумців серед польської інтеліґенції, які бажають співпрацюати з українцями.

Українська громада Бриджпорту є вдячна проф. А. Камінському за інформативну доповідь та вшанування ювілею Тисячоліття, як теж проф. Ф. Ляховичові, провідному активістові польської громади в Бриджпорті, за ініціятиву і співпрацю між громадами.

А. Гомяк-Куччі загинула в Перу

Ліма, Перу. — Засоби масової інформації повідомили, що жінка посадника Джерзі Ситі, українка з походження, Анна Гомяк-Куччі, загинула в Перу у трагічному випадку, коли вагон поїзду, у якому їхав посадник Джерзі Ситі Антоні Куччі з жінкою і ще кількома особами, а також посадник місцевості Кузко, вискочив з рейок і перевернувся.

Св. п. А. Гомяк-Куччі.

Посадник Куччі і вісім інших осіб були поранені у випадку і перевезені до шпиталю. Загинули у катастрофі А. Куччі, 62-річна жінка посадника, професійний фотограф і людина доброго серця, яка інтенсивно займалася харитативною діяльністю, і Доріс Чакон, 58-річна жінка посадника Карльоса Чакона з Кузко.

Урядові особи зарядили переведення слідства і розтину тіла осіб, які загинули. Крім подружжя Куччі у подорожі брав участь з Джерзі Ситі Вінсент Рассел, пресовий секретар посадника, який заявив кореспондентам, що трагедія тим більша, що вагон скотився у провалля, глибоке приблизно 700 футів. Не можна, очевидно, виключати, злочину тим більше, що на території Перу діють чисельні, в більшості прокомуністичні партизани.

Посадник Е. Куччі був тяжко поранений, але він знаходиться під опікою лікарів у задовільному стані. Також посадник Чакон був поважно поранений. Людина, яка зголосила випадок до американської амбасади в Лімі, на прізвище Вазкез, взагалі не була поранена.

Видано друком партитуру „Посланія" А. Рудницького

Філядельфія. — Під фірмою Наукового Товариства ім. Шевченка, Музична Бібліотека ч. 2, видано тут заходами створеного Ад Гок Комітету партитуру „Посланія", симфонічної кантати для мішаного хору симфонічної оркестри і солістів (сопрано, баритон і віольончельо), композитора, диригента й музиколога Антона Рудницького. Текст „Посланія" — поема Тараса Шевченка.

Відомий музиколог Василь Витвицький дав короткий нарис „Антін Рудницький (1902-1974)", внизу подано англійською мовою зміст. Член колишнього мішаного хору „Кобзар" Ірина Райнер, яка займалася найбільше цим виданням є авторкою нарису „Як постала кантата „Посланіє".

Видано партитуру люксусово, в альбомовоу форматі великого розміру, стор 78. На останній сторінці подано англійською мовою список музичних творів Антона Рудницького разом 51 композицій. Книга у твердій полотняній обгортці із золотим витиском графічного рисунку мистця Богдана Титли. Наклад невеличкий, 250 примірників.

Кантату „Посланіє" виконано збірними трьома найбільшими в Америці українськими мішаними хорами („Кобзар", „Думка" і „Трембіта") під орудою композитора на концерті в дні відкриття пам'ятника Тараса Шевченка у Вашінґтоні, 27-го червня 1964 року.

Партитуру, в ціні 25 дол., можна замовити в НТШ: 63 Fourht Ave., New York, N.Y 10003.

ДАРІЯ ГОРДИНСЬКА-КАРАНОВИЧ ПЕРЕВИБРАНА ПРЕЗИДЕНТОМ УМІ

Ню Йорк (Т.Б.) — Загальний З'їзд учителів Українського Музичного Інституту Америки відбувся в неділю, 2-го жовтня, в домівці УМІ, 136 2-га авеню в Ню Йорку. На З'їзд прибуло вийнятково велике число учителів з Ню Йорку, Нюарку, Ірвінґтону, Кренфорду і Філядельфії.

О год. 10:30 ранку Дарія Гординська-Каранович відкрила З'їзд молитвою і передала ведення нарадами Рафаїлові Венке.

Учасники з цікавістю заслухали звіти з поодиноких Відділів УМІ, бо кожний Відділ має свої специфічні умовини і проблеми. Та у кожному Відділі проходить серйозна педагогічна праця з нашою молоддю, в яку включаються теж молоді учителі. В звітовому році одна учениця, а саме Міріям Худьо кл. Галі Клим, закінчила навчання в УМІ дуже успішним дипломовим речиталем, який відбувся у великій залі Народного Дому в Ірвінґтоні, 6-го березня 1988 р. Голова невтомного батьківського комітету в Ню Йорку Оксана Луцька дала цікавий звіт з праці Комітету, в якому віддано працюють С. Нагірна і І. Мачай, та заохочувала, щоб і в інших Відділах поставали подібні Батьківські Комітети. С. Нагірна звітувала про видавничий фонд, а Марія Мацькевич підготувала докладний фінансовий звіт Президії УМІ.

Дарія Гординська-Каранович

Після перерви до домівки УМІ зійшлося ще крім учителів багато гостей, бо З'їзд приготував несподіванку. Все молода, оптимістично наставлена заслужена піяністка Дарія Гординська-Каранович, в жовтні цього року обходила своє 80-річчя і Роман Савицький виголосив поетичне слово, що там де ріка Прут танцює веселу коломийку, в місті Коломия, народилась Дарія Гординська-Каранович. Р. Савицький підкреслив всі великі заслуги піяністки, як невтомної пропаґаторки української фортепіянової музики в Західній Европі та Америці, згадав про численні її концерти, а також, що завдяки її грі у Варшаві (30-ті роки) Музичний Інститут ім. Лисенка у Львові одержав право прилюдности. Прелеґент пригадав всім рік 1963-ій, коли то Д. Каранович дала ряд концертів в Америці виключно з творів Барвінського, в пам'ять свого улюбленого вчителя, якого сторіччя з дня народження святкуємо цього року.

Після відспівання грімкого „Многая літа" всі учителі і гості складали Д. Каранович свої особисті побажання. Наспіло багато привітів від учителів: О. Наконечної з Вашінґтону, Д. Микити і І. Винницької з Клівленду, Л. Сої і М. Лісовської з Дітройту, Л. Шавяк з Балтімор, Л. Грабової з Честер, Д. Кузик з Трентону і Б. Перфецького з Маямі. Зворушена, усміхнена, щаслива ювілятка сердечно дякувала всім за таку спонтанну несподіванку та за гарні китиці квітів.

О год. 2:30 по полудні всі слухали з великим зацікавленням доповіді Д. Каранович „Вплив Барвінського на українську музичну культуру" про його великі заслуги як композитора, піяніста, педагога, громадського діяча, який був душею всіх професійних музичних по-

(Закінчення на стор. 3)

СТАНОВИЩЕ У ЗАКАВКАЗЗІ ДАЛІ НАПРУЖЕНЕ

Москва. — Як повідомляють офіційні і неофіційні джерела, кількість втікачів з Азербайджану і Вірменії в результаті останніх заворушень досягла 100,000. Московський кореспондент газети „Вашінґтон Пост" Майкл Добс цитує представника вірменського аґентства Вірменпрес, який заявив, що в Єревані створені спеціяльні центри для 40,000 вірменів, які втекли з Азербайджану.

Голова Президії Верховної Ради Азербайджану Сулейман Татлієв заявив репортерам у Москві, що за останні тижні з Вірменії втекло 7,000 азербайджанців. „Правда" повідомила, що з лютого Вірменію покинуло 55,000 азербайджанців. Єреванське радіо повідомило, що з Азербайджану прибула майже 31,000 вірменів, а з Вірменії виїхали 40,000 азербайджанців. Газета „Ню Йорк Таймс", покликуючись на повідомлення своїх московських кореспондентів, повідомила, що кількість біженців обох національностей досягла 100,000. Всі ці дані рисують картину масової втечі з обох республік, охоплених заворушеннями.

„Правда" з 1-го грудня повідомила, що за два тижні у Вірменії і Азербайджані були вбиті 28 осіб. Враховуючи 32 особи, що загинули у лютому під час погрому в Сумгаїті, кількість жертв досягла не менш як 60 осіб.

Про серйозність становища можна судити з того, що після надзвичайної сесії Верховної Ради кремлівські керівники провели спеціяльну нараду, присвячену подіям у Закавказзі. У „Правді" надрукований документ за підписом Міхаїла Горбачова, в якому сказано, що „Верховна Рада звертається до трудящих Вірменії і Азербайджану з гарячим закликом про розсудливість і стриманість, докласти всі свої сили до того, щоб кожний совєтський громадянин будь-якої національности на території обох республік відчув себе повноправним і рівним учасником тієї великої справи — перебудови, якою зайнятий совєтський народ".

М. Горбачов закликав Верховну Раду провести зустріч „партійних, державних і громадських організацій" з депутатами з Вірменії, Азербайджану і Нагірного Карабаху. Серед вірменів ходять чутки, що Нагірний Карабах, приєднання якого до своєї республіки вони вимагають, буде переданий до складу Російської Федерації.

Перед закриттям екстренної сесії Верховної Ради на ній виступив емісар Кремля у Нагірному Карабаху Аркадій Вольський. Він заявив, що в Азербайджані „не було зроблено нічого для того, щоб негайно ліквідувати напруженість". „Становище в обох республіках досягло точки кипіння, — продовжував представник Кремля. — Ми закликаємо народи Вірменії і Азербайджану: пора зупинитися!"

Міністер внутрішніх справ Азербайджану А. Мамедов повідомив у „Правді", що „становище і далі напружене".

У СВІТІ

ВОЯКИ КАБУЛЬСЬКОГО комуністичного режиму втікають до відділів антикомуністичних партизан-муджагедінів, — повідомляють західні кореспонденти з Ісламабаду, столиці Пакістану. Минулого тижня на сторону муджагедінів перейшло 170 вояків урядової армії зі зброєю, боєприпасами і легкими автомобілями-джіпами. Вояки заявили, що вони складуть зброю тільки на вимогу головного командування Афганського національного фронту визволення, поміркованої афганської фракції, яка по людяному трактує полонених і дає їм можливість вступати в ряди партизанів та продовжувати боротьбу, але тим разом проти своїх вчорашніх наказодавців.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Китайської Народної Республіки Зіян Зіченан прибув до Москви з офіційною візитою. Китайських гостей вітав на летовищі Шереметьєво міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе та інші совєтські офіційні особи. В короткій привітальній промові на летовищі китайський гість заявив, що має намір обговорити із совєтськими офіційними представниками справу Камбоджі і китайсько-совєтські відносини, які в останньому часі почали поправлятися. Він висловив також надію, що йому вдасться особисто зустрінутись з генеральним секретарем і головою Президії Верховної Ради СССР Міхаїлом Горбачовим, хоч, як відомо, Горбачов вибирається принаймні на 10 днів за кордон, до ЗСА, Куби і Великобританії. Представник совєтського міністерства закордонних справ Вадим Перфілієв заявив, що в наступному році Шеварднадзе плянує відвідати Пекін. Раніше згадані міністри зустрічались тільки на невтральній території.

ФРАНЦІЯ ВИРІШИЛА знести візи для американських громадян в кінці ще цього року. Досі поїздка до Франції вимагала візи, яку американські громадяни без труднощів могли отримати у французькій амбасаді чи консулятах. Більшість подорожуючих, крім громадян Европейської економічної спільноти і Швайцарії, мусіли мати візу, тобто дозвіл на поїздку до Франції з причин безпеки. Вимога була введена в життя в 1986 р., коли збільшилась терористична діяльність у світі. Міністер туризму Олівієр Стірн заявив 30-го листопада, що від американців більше не жадатимуть візи. Вистачатиме паспорт, що пасажир є американським громадянином, або перебуває на постійному статусі в ЗСА.

В АРАБСЬКІЙ ЧАСТИНІ Єрусалиму невідомі осібняки кинули декілька запальних бомб на подвір'я консуляту Зєднаних Стейтів Америки. Загально думають, що араби в цей спосіб протестували проти рішення Державного департаменту, зглядно Джорджа Шулца, не допустити до виступу в Ню Йорку на 43-ій сесії Генеральної Асамблеї Ясіра Арафата, лідера Палестинської Визвольної Організації. Бомби не пошкодили приміщення і нікого не поранили.

ІНДІЙСЬКІ СІКХИ, які застрелили Індіру Ґанді, мали бути знищені на електричному кріслі у п'ятницю, 2-го грудня ц.р., але на вимогу президента Індії, Верховний суд стримав екзекуцію вбивців в останній хвилині. Покищо не відомо, що було причиною рішення президента і Верховного суду, яке викликало невдоволення у багатьох індійців, зокрема з племени Гінду, до якого належала І. Ґанді, що рядила Індією до 1984 року.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ представниками політичного бльоку Лікуд і Лейбористської партії Ізраїля закінчилася фіяском. Керівник лейбористів, теперішній міністе закордонних справ Шімон Перез заявив, що шкода витрачати час на переговори, бо різниці в поглядах „між нами і ними є принципового характеру". Крім того він закинув теперішньому прем'єр-міністрові Їцакові Шамірові „амбіціонерство".

СПРОБА ВІЙСЬКОВОГО ПЕРЕВОРОТУ В АРҐЕНТИНІ НЕ ВДАЛАСЬ

Буенос Айрес, Арґентина. — Президент Арґентини Рауль Альфонсін заявив кореспондентам в неділю, 4-го грудня ц.р., що спроба військового перевороту, що її затіяли кілька сотень військовиків з метою змінити систему правління, а може навіть перехопити владу в свої руки, не вдалась, і „ребеліянти", опинившись в оточенні льояльного до уряду війська, піддались, не осягнувши своїх цілей.

„Я хотів би мати настільки фізичної сили, щоб мати змогу святкувати перемогу спільно з тими військовими силами і цивільними політиками, які вважають, що теперішня політична і соціяльна система в нашій країні є найкращою від багатьох десятків років", — заявив президент Альфонсін, який, до речі, мусів перервати свою державну візити в З'єднаних Стейтах Америки і вернутись передчасно до Арґентини, як тільки стало відомим, що у його відсутности незадоволені військовики плянували переворот.

На запитання кореспондентів чи чотири сотні добре озброєного війська піддалося без жадних передумов, чи уряд мусів піти на якісь концесії, Р. Альфонсін відповів, що „з нашої сторони не було жадних концесій, навпаки я особисто відчував, що більшість збройних сил Арґентини стоять твердо в обороні свого уряду і був гордий за тих, що вже в кінці зрозуміли, що здобути у тяжких боях свободу і соціяльні вигоди треба часом боронити власною кров'ю".

Раніше засоби масової інформації, а зокрема арґентинська газета „Діяріос і Нотікіяс", заявляли, що „ребеліянти" розпочали переговори з урядом і представниками генерального штабу армії після цього, як президент і армія пообіцяли їм, що шеф штабу армії ген. Хозе Данте Ґаріді уступить і дасть місце іншій особі. Це сталося на вимогу збунтованих вояків, але до цієї концесії тепер не признається, ані президент Альфонсін, ані головне командування армії. Навпаки Альфонсін підкреслив, що „ген. Ґаріді користується моєю повною підтримкою і симпатією".

Політичні спостерігачі висловлюють свою опінію, що вся влада Р. Альфонсіна спочиває на підтримці армії, а тим самим ген. Ґаріді, і тому збунтовані вояки і старшини арґентинських збройних сил напевно залишаться обдуреною групою соціялістами Альфонсіні і скрайньо-лівими елементами, які від приходу до влади Альфонсіні посіли усі керівні пости в країні. Доказом цієї нестерпної ситуації є неспокої, демонстрації і маніфестації в країні, головно під федеральним парляментом, який перетворився на „ляльковий театр" в руках соціялістичних диктаторів, які навіть називають себе „демократичним урядом", - кажуть аналітики, цілком не дивуючись тим фактом, що час-від-часу вибухають спроби незадоволення в Арґентині.

Л. Валенса закликав поляків покінчити зі сталінізмом

Варшава, Польща. — Основник і перший голова крайового комітету вільної робітничої профспілки „Солідарність" Лєх Валенса, спровокований своїм опонентом з урядової профспілки Альфредом Мйодовічем виступив перший раз на крайовій сітці телевізії у дебаті — треба чи не треба ввести плюралізм в робітничих спілках.

Як відомо, профспілка „Солідарність" фактично стоїть тепер поза законом, але уряд і компартія толерують її тільки тому, що велика частина робітництва підтримує її всякими способами. Профспілка має також моральну і матеріяльну підтримку у польському народі і користується повагою в церковних колах.

Його опонент у дискусії на телевізії очолює урядову профспілку, повністю контрольовану компартією, і це з його ініціятиви відбулася публічна дискусія між ними на телевізії.

Коли однак Л. Валенса, крім профспілкових проблем, підніс справу урядового тероризму в Польщі і закликав поляків покінчити раз і назавжди зі сталінізмом та шукати позитивної розв'язки економічних проблем так, як це роблять в себе багато демократичних держав на Заході, він вивів свого опонента з рівноваги. А. Мйодовіч у розгубленості заявив:

„Та хіба ж ви не бачите, що ми ідемо в цьому напрямку?" Валенса підсміхнувся і у притаманний йому саркастичний спосіб заявив: „Я знаю, що ви ідете, але ідете пішки, тоді коли решта світу вже давно їздять автомобілями". Крім того він додав, що Польща потребуватиме 100 й більше років, щоб догнати культурні і економічно розвинені народи хоч би Західньої Европи.

Телевізійна дебата між двома керівниками профспілок тривала 40 хвилин, не була цензорована і відбулася тільки завдяки попереднім переговорам Валенси з міністром внутрішніх справ Польщі ген. Чеславом Кіщаком.

Західні політичні спостерігачі й аналітики, які цікавились ходом дискусії заявили, що виступ Валенси на телевізії крайового засягу значно підніс авторитет підпільної „Солідарности" і його особистий, а комуністи і прихильники твердої політичної і поліційної лінії зазнали удару. Тоді коли урядовий представник профспілки намагався боронити позиції уряду, Валенса, навпаки, критикував урядову нездібність розв'язати болючі і наболілі питання економіки і домагався відкрито ліквідації однопартійної системи та шукання ефективних форм правління державою.

В АМЕРИЦІ

В ЧЕТВЕР, 1-ГО ГРУДНЯ, заарештовано югославського дипломата, який брав участь в контрабандних операціях наркотиками. Представники Еф-Бі-Ай повідомили про арешт понад 200 людей на двох континентах. Серед заарештованих є також політичні діячі, які були причетні до перевозу й поширення наркотиків. Арешти проведено у восьми американських і дев'яти італійських містах.

ДЖОРДЖ ШУЛЦ ПРОДОВЖУЄ бути принциповим борцем з тероризмом. Коли в 1985 році палестинські терористи захопили італійський лайнер „Акіля Лавро", то з'ясувалося, що організатором цього терористичного актбу був Абу Аббас, член керівництва національної ради Палестини. Участь Абу Аббаса в альжирській конференції національної ради Палестини, яка оголосила про створення незалежної палестинської держави, свідчить, що ніяких змін у відношенні до тероризму в ПВО нема. В недавньому минулому ЗСА намагалися звільнити американських закладників в Ливані за допомогою таємної достави зброї Іранові. Джордж Шулц тоді виступив проти такої угоди з терористами. Він залишається й тепер на твердих позиціях проти будь-яких поступок терористам.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти й скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Приїзд Ґорбачова

Міхаїл Ґорбачов, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, прибуває з дружиною Раїсою і численними дорадниками та помічниками, до З'єднаних Стейтів Америки. Тут у Ню Йорку, місті осідку Організації Об'єднаних Націй, він виступить з промовою на 43-ій Генеральній асамблеї ООН, має в пляні відвідати грошову біржу на Воллстріті, „квітесенсію капіталізму", відбути довшу розмову з президентом Роналдом Реґеном і віцепрезидентом Джорджем Бушом і евентуально узгіднити з ним майбутню довшу зустріч на вершинах, першу з новим президентом ЗСА, після церемонії заприсяження у Вашінґтоні, яка, як відомо, відбудеться вже по традиції 20-го січня 1989 року.

Триденна візита совєтського керівника, перша у Ню Йорку, викликає зацікавлення у політичному світі і серед дипломатів членських держав ООН. Очевидно М. Ґорбачов і його жінка хотіли б ближче запізнатися з життям міста-великана, хоч треба сумніватися чи американська поліція і совєтські аґенти з КҐБ, які ввесь час охороняють Ґорбачова під час його поїздки до закордонних країн, будуть цим дуже задоволені з огляду на безпеку.

Дипломати в ООН і у світі натомість очікують від совєтського лідера „викладу" про заплановані ним зміни і „демократизацію" комуністичної системи в СССР, які повинні увійти в силу після прийняття додатків до конституції і нового законодавства.

До Ню Йорку М. Ґорбачов прибуває у вівторок, 6-го грудня, і перебуватиме в ЗСА до 9-го грудня. Вміжчасі він відвідає Гавану і зустрінеться там з комуністичним диктатором Куби Фіделем Кастром, а жінка Раїса, маючи свої пляни", залишиться тимчасово в Ню Йорку. 12-го грудня М. Ґорбачов розпічне свою державну візиту у Великобританії.

Совєтський керівник хотів би ближче приглянутись до функціональности понад вісімнадцятимільйонового міста Ню Йорку хоч би з огляду на започатковану перебудову, зокрема, економічну, а Ню Йорк, нема де правди діти, є фінансовим центром капіталістичного світу, — заявив один з помічників Ґорбачова кореспондентам.

Останнім совєтським лідером, який відвідав Ню Йорк, був Нікіта Хрущов, який, скинувши з ноги черевик, стукав ним по пульті під час свого виступу на Генеральній асамблеї ООН і викликав цим самим світову сенсацію. Комуністичні комедіянти, Хрущов і Ф. Кастро, влаштували бурхливу голосну зустріч на Бронксі, з виступами перед негритянами і кореспондентами.

Крім офіційних зустрічів і обіду з фінансовими експертами, М. Ґорбачов має в пляні порозмовляти з відомими письменниками, артистами, композиторами, вченими й іншими інтелектуалістами. Але й почує він напевно голоси демонстрантів з вулиць, в тому, й українські, які запитають: „А чому в Україну перебудова ще не дійшла?" А де Лук'яненко, а де Матусевич?"

Степан Женецький

ПОЛЬЩА — „НЕНОРМАЛЬНА КРАЇНА"

На самому початку цієї статті вияснюємо, щоб читачі не подумали, що, мабуть із-за свого протипольського наставлення, чи шовінізму, називаю Польщу „ненормальною країною". Ні, так називають Польщу самі поляки. Про це пише поляк Здзіслав Пєтросяк у польському крайовому, півофіційному часописі, „Політика", що появляється у Варшаві.

„Польща, це ненормальна країна", — нарікає більшість поляків на ненормальні відносини в Польщі. „Польща ненормальна країна", — так говорять поляки, слухаючи урядове повідомлення, що ціль продукції зубної пасти є перевиконана, і в той сам час існує великий недостаток головних харчових продуктів. Коли польські часописи запитують молодих польських поетів, чи інженерів, про що вони мріють, то вони всі відповідають: „Хочемо жити в нормальній країні".

Окреслення, коли країна є нормальною, не легке, але в загальному поляки вважають, що це є країна, якою уряд розумно кермує, демократична, без черг на м'ясо, туалетний папір і чекання роками на помешкання, без убогости і безробіття.

Поляки вважають, що важливим кроком до нормалізації Польщі була амнестія в 1986 році, коли були звільненні всі політичні в'язні. Вкоротці після того, польський режим покликав до життя дорадчу раду, до якої увійшли члени незалежних груп та почав працю звільнення економії від бюрократії. Одначе польський народ побачив, що ці реформи не є жодною полегшею, а тільки ще однією хвилею інфляції та поділом на кляси: упривілейовані і неупривілейовані. Одначе, не зважаючи на це, навіть ті, хто нарікав, що реформи не вдалися, не міг заперечити, що для підприємчивих і зарадних людей, відносини значно поправилися. Почулися розмови про „нову клясу", заанґажовану у партнерстві, керівництві приватних підприємств, перепродажі тощо. Одначе вкоротці виявилося, що те, що є добрим для підприємчивих одиниць, не є добрим для загалу населення.

Одначе останньої осені стало ясним, що започатковані реформи стримано. А цьогорічної весни польський загал зрозумів, що щось зависло в повітрі. Тоді настали травневі страйки, що їх режим здушив при допомозі війська. А страйки в Польщі, це вже історичні явища, які, як відомо, щоякийсь час повторюються. При брамах фабрик біля яких відбуваються страйки, повівають польські національні прапори і виднієть релігійні символи, звичайно, хрести. Кожна польська страйкуюча фабрика, нагадує фортецю, у якій невелика кількість відважних людей бореться за загальну справу.

Цьогорічні травневі страйки пригадали серпень 1980 року, коли в корабельних заводах ім. Леніна в Гданську проходили бурхливі протести і страйки. Але в 1980 році все виглядало просто: робітництво домагалося зміни уряду і дозволу на організацію незалежної робітничої профспілкиюнії „Солідарність", а народ зразу поверне до праці з таки запалом, що через ніч Польща стане заможною і упорядкованою країною. Цьогорічні страйки не мали такої великої підтримки просто тому, що вже перестали бути новиною. Тепер уже майже весь польський загал зрозумів, що страйки можуть полагодити певні наглі економічні домагання, але не можуть розв'язати головних всекрайових проблем.

Цікаво відзначити, що в цій неспокійній Польщі процвітає підпільна преса, при допомозі якої опозиція має спроможність виявляти свої ідеї не тільки в ній, але також і в леґальних журналах. Чи можуть бути соціяльні конфлікти леґалізовані і передавані з-поза фабричних загород до відома загалу суспільства? Це є найбільш важливе питання сьогодні в Польщі, але в ніякому разі воно не є новиною: польський народ ще мусить довго чекати, щоб режим нарешті зрозумів, що без реальних політичних реформ — не може бути жодних економічних реформ.

Яка повинна бути форма урядового плюралізму (множинного заступництва)? Опозиція не скриває факту, що їй розходиться головно про робітничо-юнійну множинність. Режим твердить, що на це ще заскоро, бо для прикладу, існування двох профспілок-юній у фабриках буде некорисно відбиватися на видайності праці. Ці твердженням режиму були б прийняті значною частиною опозиції, якщо б політичні реформи були введені без дальшого відволікання.

Польська Комуністична партія, мовляв, не бажає монополю-виключности в керуванні державою, говорить заява найвищих урядових властей. І справді, Комуністична партія заявила, що новий парлямент повинен краще виявляти плюралізм (множинність) польського суспільства. Важливі партійні документи і представники уряду, тепер говорячи про опозицію, вже не вживають пониженого вислову „так звана". Польський комуністичний режим намагається винайти спосіб, як уможливити, щоб різнорідна і часто змінна опозиція могла відогравати конструктивну, творчу ролю в державі.

Іншим важливим питанням є — яку владу режим не може передати опозиції. Цю проблему стали делікатно розглядати в урядовій пресі. Один професор піддає думку, що Комуністична партія повинна отримати конституційну ґарантію, щоб вона мала виключне право назначувати президента держави і міністрів внутрішніх справ (поліція), оборони і закордонних справ. Президент має право мати назначувати решту міністрів з-поміж партій, залежно від пропорції отриманих голосів під час виборів.

Цей польський професор цілком слушно твердить, що одне є певне: „Чим більше буде відділена політика від економіки — тим краще буде для країни".

Цей чомусь неназваний польським автором польський професор розумно радить, як запровадити лад і порядок у розбурханій і збанкрутованій сьогоднішній Польщі, але чи поляки приймуть його поради — треба сумніватися. Польща з-давен давна була і залишилася країною безладдя і сваволі. Самі ж поляки вже давно ствердили, що „Польська нежондем стої", тобто, що в Польщі панує безладдя. За шляхетської По-

(Закінчення на стор. 3)

Уривки з листів, що надходять до ЗП УГС

„Дорогі брати! Дякую за надісланий журнал 'Український Вісник' 8-ий випуск, який відразу ж таки перечитав. Тяжко повірити, що в совєтській дійсності можуть друкувати такі матеріяли. Слава! Слава і подяка Богові! Тільки прикро і шкода, що в журналі майже не знаходимо віри і надії мого поневоленого народу, на Бога. О, мій дорогий, пригноблений народе! Невже ти втратив найвище і найдорожче, що може людина мати? Віра і надія на Бога!"

„Подивляю вашу працю і ґратулюю за успіхи, надсилаю чека за пересилку, а решта на підтримку видавничої справи. Прошу присилати наступні номери, а також журнал 'Кафедра'.

„Шановні пані й панове! Про важливість та вартість 'Українського Вісника' дізнатися може лише той, хто його уважно простудіює, Висловлюю захоплення діяльности Української Гельсінської Спілки. Прошу присилати мені наступні числа 'Українського Вісника', а також журнал 'Кафедра'. Залучую чек на підтримку вашої діяльности.

„Високоповажане панство! Ви правильно почали, що поставили людину, як найвищий пріоритет і стали на захист її гідности. Казав Валентин Мороз: Як будуть люди, то буде й Україна' і я з цим повністю погоджуюся".

„Шановні друзі! Щиро дякую за 'Український Вісник' ч. 8. Звичайно, я з певним застереженням, ставлюся до незамовлених журналів чи книжок, зате ви спричинили мені особливу приємність. В моїй книгозбірні є всі попередні випуски 'Українського Вісника — цей голос розуміння, голос правозахисту України, а останнє число — це мужнє висунення принципових позицій і домагань. Особливе признання належить В. Чорноволові за цікаве редаґування матеріялу. Мені зокрема сподобалися нові описи-силюетки про Василя Стуса, що доповнять літературну спадщину і біографічну мемуаристику незабутнього поета-борця. Також коментарі С. Чуприни, С. Кириченко насвітлюють нову київську дійсність. Заяви Юрія Бадзя і Галини Дідик викликають подив і захоплення. Взагалі, більшість друкованих матеріялів заслуговує на високу оцінку. Хочу зложити вам також признання за вашу ініціятиву випускати 'Український Вісник' і популяризувати його в діяспорі."

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

СПАСИБІ ЗА СПОГАД

Найсердечніше спасибі Євгенії Бойко-Дімер за її статтю, п. з. „Шапку зніми!", що була видрукувана у щоденнику „Свобода" з 19-го жовтня ц. р.

У своєму дописі шановна авторка пише про пам'ятник у Лондоні, споруджений жертвам кривавих сталінських репатріяцій. Ці трагічні події Є. Бойко-Дімер змальовує так правдиво і яскраво, що, коли я читала статтю, перед моїми очима встали жахливі часи, що і я переживала у таборі в Маннгаймі, коли й нам загрожувала та кривава примусова репатріяція.

То ж безмежно вдячна шановній Є.Бойко-Дімер за її поклін перед цим пам'ятником безчисленних жертв. Вірю, що до моєї подяки приєднається багато наших людей, які і самі переживали цей жах, або й втратили тоді своїх найрідніших. Закінчую лист найщирішим спасибі авторці, що нагадала людям про жертви тих часів, коли відбувалися такі жорстокі примусові репатріяції.

Лариса Дончук

Філядельфія, Па.

НЕ ОДНА, А ДВІ ЦЕРКВИ

В „Свободі" ч. 190 з 5-го жовтня ц. р. під заголовком „Посвячено церкву св. Покрови в Команчі", Роман С. Голіят інформує читачів „Свободи", що „Ця нову дерев'яну церкву збудували мешканці Команчі на руїнах старої".

Ці інформації не є правдиві. Новозбудовану церкву збудовано на зовсім новому місці. Недалеко, лише пів кілометра нижче від старої церкви також св. Покрови, яка стоїть сьогодні і нею користуються вірні православного обряду, які отримали її в подарунку від польської влади. В 1950-их роках, ми, односельчани Команчі в ЗСА і Канаді, зібрали поважну суму грошей на ремонт старої церкви і вислали вірним до Команчі. Коли вірні в Команчі стару церкву відремонтували (накрили бляхою дах), тоді польська влада відібрали від українських католиків стару церкву і передала православним, яких тоді в Команчі не було. Про це може потвердити о. митрат Злочовський, який тоді був в Команчі.

Новозбудована церква походить з Дудинець Сяніцьких, повіт Сянок, де польська влада дозволила „перенести" її до Команчі. Але церква в Дудинцях Сяніцьких вже тоді знаходилася в дуже знищеному стані, тому дуже мало матеріялу з тої церкви будівельний комітет міг використати. В переважаючій більшості все будували з нового матеріялу, а ми тут за океаном збирали фінанси і висилали будівельному комітетові на будову нової церкви.

Сьогодні в Команчі стоять дві церкви, одна стара, а друга нова і обидві церкви св. Покрови, і тим самим польська влада „збагатила" село Команчу.

В. Майкович

Відспорт, Н. Й.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Юрій Р. Рибак

МЕНАЖЕРИ НА РОЗДОРІЖЖІ

Хто слідкує за засобами масової інформації, як преса, радіо і телевізія, то без зусилля довідується про „торгівлю" компаніями вартости теж більйонів долярів. І тут дається відчути вплив Волл Стріт, яка вияснює компаніям, що їхнє дальше існування у даній організаційній формі не має значення. Як же це можливе?... Вони мають продукт, запевнений дохід та втішаються вдоволенням покупців..., але не спекулянтів та інших вкладників, які можуть значно збільшити свої доходи, коли компанія розчленується, або переорганізується. У тому велике зацікавлення виявляють вкладчики інституцій, які контролюють пенсійні, забезпеченеві, фундаторські і т. п. конта, бож вони відповідають за яких 80 відс. усіх трансакцій на біржі!

Щоб здобути контролю компанії потрібно мати більшість повноправних „шерів". Як їх дістати?... Прямо відкупити від „шеровців" за ціну, що їх задоволить. Це очевидно впливає теж на нову філософію провадження підприємства, яка накладає на менажерів обов'язок постійного збільшення саме ціни „шерів". Щоб це осягнути приходиться драстично зменшувати витрати та уникати антрепренерський риск. І коли американська публічна опінія звикла до поважних звільнень з праці робітників, то тепер привикає до того, що прийшла черга і на менажерів. Обраховують, що в ЗСА з кінцем 1990 року один мільйон менажерів втратить працю!...

Ця акція редукції менажерів нищить життя льояльних людей, які розбудували і знають найкраще компанійний бизнес і яким довірено продовжувати його успіх. Тому і в останніх п'ятдесяти роках ерозія настановлення фірми до своїх працівників осягнула нині свої вершини. Причина теж у тому, що у 1980 роках стало популярним нове „тріо" корпоративної стратегії: „Downsize-Dismantle Debt", себто: зменшення величини продукту, позбавлення устаткування та нове заборгування. У висліді стримано промоцію менажерів, а з тим і розвій нових галузів бизнесу. Знову ж керманичні перемінились із промисловців у книговодів та фінансистів. Ця трансформація зробила підприємство орієнтацією короткотермінового плянування замість дотеперішнього довготермінового, завданням якого було у візії майбутнього запевнити і покращати існування.

Новий спосіб думання поширюється теж на стратегію великих підприємств, мовляв, їх вартість куди більша, коли вони „мертві" ніж коли „живі"... Як це розуміти?... У мові книговодів існує поняття, що компанія є „нижче вартости" „Undervalued", коли загальна вартість її „шерів" впаде нижче загальної вартости її майна. Іншими словами, коли спекулянти можуть перепродати її заводи, устаткування та нерухоме майно за більше гроша ніж заплатили. А тому, що ціни „шерів" нестійкі, корпорація є під постійним впливом активности на біржі. Отже нагла знижка ціни „шерів" може стати зеленим світлом для спекулянтів приступати до опанування компанії головно, коли вона є предметом корисної для них трансакції.

Недавно тому такі відомі фірми, як Ґалф, Ревльон, Ґуд'їр, Сі-Бі-Ес та Джілет, що були зразком успіху підприємств із сильним продуктом та престижем, втратили свою самостійність. Це відбилось на менажерах вони бо впали жертвою фінансових чарівників про яких досі не чули. Із правила нові власники впроваджують своїх довірених людей. Постає подвійне обсадження позицій і тому ті, які практично посвятили були своє життя для добра старої фірми знаходять місце... на вулиці. У тому теж зарисовується трагедія для американських підприємств, бо непевність праці створює у людині почуття тимчасовости, а мотив до дії стає переходовим явищем, мовляв, аби тільки перебути день... Настає час, у якому менажер мусить думати про себе самого і дивитися, як то кажуть, „на задні колеса". Він уже більше не може довіряти своєму працедавцеві та мимоволі тратить більше часу на плянування своєї майбутности, а менше цікавиться, яка доля стріне хлібодавця. Льояльність до підприємства завмирає...

Пригадаймо на хвилину традицію американського підприємства, де начальство, працівники і комітети мали свою ставку у довготерміновому успіху великих компаній. Усі згідні з тим, що компанія мусить бути прибуткова, але теж мусить затримувати значну частину зиску для грошових резерв, інвестиції майбутніх проєктів та датків на громадські цілі. Це значить, що компанія продовжує розвій та продукцію дібр, услуг та добробут для теперішніх та грядучих поколінь...

Нині, одначе, начальство мусить забути за традицію, а робити все можливе, щоб задоволити фінансовий світ жадний мамони навіть коштом застою у розвої виробництва, навіть коштом звільнення з праці конструктивних і довірених людей і коштом продажу дивізій — і це все тільки ради збільшення готівки.

Отже нова, економічна політика підприємства, що повністю служить спекулятивному підходові, а не збільшенні і покращанні продукції економічних дібр, дослівно паралізує активність американських менажерів, які змушені рішати проти своєї волі і проти раціонального думання для добра підприємства.

Д-р Святополк Шумський

РІК ПІСЛЯ ПРИЇЗДУ ДО АВСТРАЛІЇ

I.

Відколи ми покинули нашу Південну Каліфорнію та прибули в країну евкаліптів — Австралію, вже минув один рік, і ми підсумовуючи всі наші враження ділимося ними з читачами так як це вже було попередньо. Не зважаючи на своєрідну меланхолію та спокій, які відчутні в цій країні, та особливо в Південній Австралії, життя тут рівно ж пульсує творчим ритмом та полонить і приваблює своєю оригінальністю питомою лише цій країні. Хоча темп тут повільніший, не відчувається „сонности" Мехіко чи країн Південної Америки, а це тому що більшість нових поселенців — це італійські та грецькі емігранти, які протягом останніх десятиліть розвинули торгівлю та економіку країни, заманіфестували це своїми новими мільйонерами та здобуттям капіталу. Велике число найбагатших підприємств включно з винарнями та земельними посілостями стали їхньою власністю та втішаються загальною повагою та признанням усіх. Посадник міста Аделаїди — Лорд-Меєр Кондас є грецького походження, а також половина телевізійних професійних сил, тощо — це особи грецького, італійського та інших етнічних походжень. Це ще раз свідчить, про ті великі зміни, які наступили в Південній Австралії протягом минулих тридцяти років.

Колись, коли ми вперше прибули сюди, а було це в 1948 році — країна ця зберігала характер виключно британський, однак всупереч старим довголітнім традиціям, переміг здоровий практичний підхід разом з приїздом нових емігрантів. Вони вщепили в австралійську економіку конструктивні ідеї, з якими в короткому часі прийшов розвій цієї країни. Безумовно, що в цьому процесі брали і беруть участь й інші етнічні групи включно з українською. У наслідок того, сьогодні в Австралії є високий життєвий рівень та великий вибір всяких виробів і продуктів. Найголовніше те, що стиль життя, а також усі здорові англосаксьські традиції мешканці цієї країни зберігають, особливо порядок і чистоту. Однак цей репортаж охоплює передусім стан у Південній Австралії, та можливо у більших скупченнях — ось у Мелборні чи Сіднеї ця справа виглядає дещо інакше, одначе загальний образ — подібний.

Країна, що її по-різному звуть як ось: „Ленд Давн Андер", „Країна сузір'я Хреста Півдня" або просто — „країною кенгуру" чи іншими назвами, завжди залишиться питомо своєрідною. Про те дбають гаї евкаліптів різнорідної породи, які є завжди переможцями під час великих пожеж, чи як тут їх звуть „буш-фаєрс", завдяки своїй грубій корі. Збереження своєї оригінальности ця країна завдячує живущим представникам австралійської фавни — скорим кенгуру „симпатичним медведикам" та птахам, таким як славні „мек-пайс", які „удостоїлися", щоб їх вибрати з-посеред інших птахів до прапора стейту Південної Австралії. Як теж й інші „незнищимі" птахи — барвисті папуги — „гала", користаючи із закону про їхню недоторканість, зграями визбирують засіяні зерна полів, не даючи їм спочити в ріллі ні однієї години; це ми колись завважили проїжджаючи, поміж полями славного „Барросса Веллі". Оригінальність цієї країни, чи її характер, окрім своєрідної фльори і фавни можна доглянути в залишках перших її поселенців — аборигенів, які протягом сорокатисячного періоду аж до прибуття на цей континент европейців, зберігали свою багатоплемінну самобутність, яка хоча була дуже примітивно-культурною одначе цікавою, та якої не зустрічалося серед тубільців інших континентів чи островів, свідоцтвом чого був і є їхній „бумеранг", знаряддя для ловів і війни, творцями якого були лише аборигени австралійського континенту, та який є предметом подиву всіх, ще й сьогодні.

Назагал аборигени сьогодні є предметом дискусій серед урядових кіл через їхні домагання відшкодувань за загарбання їхньої країни европейцями двісті років тому. З'їхавшись з усіх сторін Австралії, вони демонстрували в протестаційному марші у Сіднеї, під час урочистих святкувань двохсотлітнього ювілею европейського поселення в Австралії, чи „байсентеніял". На превелике здивування аборигенів -темношкірих під цю пору небагато, тому що через расове перемішання вони дуже швидко втрачають свою оригінальну чорно-сиву барву шкіри та всі свої характеристичні форми. І тому не дивно, що велике число їхніх „активістів" ясноволосі зі синіми очима, не відрізняються нічим від европейців, особливо нордійського походження. Це можна було завважити під час їхнього демонстративного маршу в Сіднеї, коли великі маси австралійців зустрічали „високощоглі кораблі", які прибули сюди з багатьох країн Европи, Азії та Америки, щоб віддзеркалити прибуття першої фльоти, яка привезла зі собою перших британських колоністів, до речі, в'язнів. Британія, втративши американську колонію, де звичайної „видворювали" чи засилали своїх в'язнів, зосередила тоді свою увагу на „негостинному" новому континенті — Австралії, і рішила, що ця країна є пригожа для заслань в'язнів, чим започатковано колонізацію Австралії поселенцями европейського походження. Не зважаючи на збройний спротив місцевих аборигенів, які не мали іншої зброї, окрім бумерангів та списів, а також які ще ніколи не зустрічали европейців, нерівна боротьба закінчилися перемогою новоприбулих білих, так як це мало місце у відношенні до колонізацій чи завойовувань по інших континентах. Як вирішиться питання домагань аборигенів буде залежати від австралійської спільноти. У сучасну пору лейбористський уряд плянує підписання „угоди" з представниками племен аборигенів, одначе чи пощастить їм це осягнути, тяжко передбачити, тому що ця справа досить запізнена.

Цей рік є ювілейним роком для мешканців Австралії, яка вшановує двохсотліття европейсько-британського поселення. І не зважаючи на всі протести горстки аборигенів, які тут мають всі привілеї рівноправности з іншими громадянами Австралії, весь час відбуваються з цієї нагоди якісь імпрези чи інші події культурно-мистецького характеру, включно зі спортом. Усе є під знаком „байсентеніял", на знак чого усюди побіч австралійських прапорів повівають також і спеціяльні зелено-золоті прапори — „байсентеніял". Австралія у перших місяцях цього року переживала тріюмф, що наступило довгоочікуване „байсентеніял", особливо тоді, коли найбільше чисельне місто Австралії Сідней та зокрема знаменний міст і бухта були атракцією тисячних присутніх та мільйонів телевізійних глядачів, під час небувалого нічного видовища, в історії Австралії.

Продовження буде

Дарія Гординська-Каранович...

(Закінчення зі стор. 1)

чинів в Галичині.

Друга коротка доповідь Т. Богданської була виголошена на бажання молодих учителів. Вона розказала про свої перші лекції фортепіяну у вчительки Тетяни Лепкої в Станиславові, а згодом про працю зі своїми учнями нижчих курсів.

Після доповідей учасники прослухали на стрічці лемківські пісні, які є готові до друку, а теж стрічку з піснею Ю. Оранського, скомпоновану з нагоди 1000-річчя Хрищення України. Піснею у виконанні Н. Оранської при акомпаньяменті Ю. Оранського, радіо-програма у Філядельфії починає свої щотижневі пересилання. Ю. Оранський поділився з присутніми своїми найновішими працями, а саме про композитора Овчаренка та новими альбомами на екрані.

Після жвавої дискусії на музично-педагогічні теми вибрано нову управу на 1988/89 шкільний рік.

Д. Каранович — президент, Р. Венке — віцепрезидент, М. Мацькевич — секретар і скарбник, Т. Богданська — пресовий реф., Б. Волянська і С. Шерег — вільні члени Президії на Ню Йорк, Л. Рудий вільна членка на Філядельфію. До Контрольної комісії ввійшли Галя Клим, Лідія Шавяк. До ради директорів крім вищезгаданих: Г. Мирошниченко, Д. Кузик, Л. Крупа, Л. Грабов, О. Харук.

За прийняттям, яке приготували пані з Батьківського Комітету ще довго гуторили учасники з'їзду, яким шкода було розлучати ся.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ СТЕЙТОВІ сенатори з Лонг Айленду виступили проти пляну губернатора Ню Йорку Маріо Квомо, згідно з яким атомова електростанція на Лонг Айленді має лишатися закритою.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів.
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням
Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Ave., Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (718) 459-0111

Появилася на книжковому ринку
НОВА ЧЕРГОВА КНИЖКА
Любови Коленської
„ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ"
ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ, ДРАМА
Мистецьке оформлення ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
Видавництво і друкарня „Свободи", Ню Йорк — Джерзі Сіті, 1988, стор. 256. Тверда обкладинка, ціна 15.00 доп. плюс 2.00 доп. за пересилку.
Можна набувати в книгарні Свободи.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
New Jersey residents add 6% sales tax.

В неділю, 11-го грудня 1988 року о год. 2-ій дня в Українському Народному Домі в Ню Йорку
при 144 Друга Авеню
— відбудеться —
ЗУСТРІЧ
УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНКСЬКОЇ СПІЛКИ З УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ НЮ ЙОРКУ та ОКОЛИЦІ
Темою Зустрічі влаштованої
з нагоди Дня Прав Людини є:
„УГС І ПЕРЕБУДОВА НА УКРАЇНІ"
УЧАСНИКИ:
Микола Руденко, Надія Світлична, Петро Рубан, Микола Мовчан
ПРИБУТОК ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ПУБЛІКАЦІЮ МАТЕРІЯЛІВ З УКРАЇНИ.

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
при співучасті НТШ в ЗСА
запрошує Членів і Українське Громадянство на
ДОПОВІДЬ-РЕПОРТАЖ
Голови НТШ в Австралії
д-ра Романа Микитовича
на тему:
„ПОБУТ УКРАЇНЦІВ в АВСТРАЛІЇ"
ДОПОВІДАЧ ДАСТЬ ОГЛЯД СЬОГОЧАСНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ.
Доповідь ілюстрована прозірками відбудеться
в п'ятницю, 9-го грудня 1988 р. о год. 7-ій веч. у великій залі Дому Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку
136 Друга Авеню, 2-ий поверх

ГАРВАРДСЬКА ЛІТНЯ ШКОЛА 1988 РОКУ

(ФКУ-Кеймбридж, Ма.). — Широке коло запропонованих курсів, багатство культурно-освітньої програми, розмаїття студентської громади, — завдяки всьому цьому українознавчі студії у Гарварді влітку 1988 року були творчими, інтелектуально наснаженими і водночас цікавими.

Якщо в минулому українські курси нерідко були лише двох рівнів, то цим разом їх було три. Мгр Люба Дика знову викладала українську мову для початківців. Її енергія і постійне заохочування допомогли студентам подолати труднощі і здобути більше знань, ніж вони сподівалися. Заняття з української мови на середньому рівні вперше проводив аспірант відділу слов'янських мов і літератур Гарвардського університету Юрій Гавриш. Приємною несподіванкою був курс української мови вищого рівня, для викладання якого професор Володимир Мокрий прибув аж з Ягеллонського університету у Кракові (Польща). На його лекціях чергувалися роздуми про українську спадщину, читання творів визначних українських письменників, дружні розмови, що переплітались зі співом.

Як і попередніми роками, були також курси з історії та літератури. Д-р Наталія Пилип'юк, яка в минулому викладала мову, прибула, щоб викладати українську літературу XX сторіччя. Цей курс проводився як семінар. Професор Ігор Шевченко з асистентом д-ром Островським викладав курс „Проблеми української історії до 1800 р." Для читання окремих лекцій, пов'язаних з тематикою їхніх досліджень, були запрошені вчені: проф. Омелян Пріцак, д-р Любомир Гайда, д-р Богдан Струмінський, д-р Франко Сисин і д-р Юрій Гаєцький з Гарварду, проф. Ярослав Ісаєвич зі Львова та науковці з інших університетів.

Новий курс „Динаміка політичного життя сучасної України" викладала проф. Зеновія Сохор з університету Кларк у Вустері. На лекціях розглядалися історичні, правові і культурні чинники, що визначають політичне обличчя України. Список рекомендованої літератури був імпонуючим і включав, зокрема, наукові праці Юрія Божика, Роберта Конквеста, Джеймс Мейса. Студенти були задоволені з цього курсу. Як висловилась одна зі студенток, Джейн Лапко з Ніагара Фоллс (Канада), вона була „насичена інформаціями про Україну та її боротьбу в XX сторіччі, і це допомогло краще зрозуміти, чому українці відмовляються примиритися чи відректися змагань за свою самостійність." Багато студентів записалися на цей курс, щоб добре оволодіти фактами, які допоможуть відстоювати українську справу у дезінформованих середовищах.

Програма додаткових занять задовольняла різні зацікавлення студентів. Знову виступили з доповідями викладачі, що здобули популярність під час минулорічної літньої школи: д-р Любомир Гайда, який насвітлив сучасний стан національних проблем в Совєтському Союзі, і д-р Мирон Куропась, що розповів про українське церковне життя в Америці. Порадами про те, як заплянувати і здійснити відвідини України, поділився Данило Городиський з Берклі (Каліфорнія), засновник і голова організації сприяння взаємних відвідин громадян СССР і ЗСА (VISA). Марта Перейма і Ростислав Л. Хом'як з Інформаційної агенції ЗСА (USIA) допомогли своїм слухачам краще зрозуміти обставини життя в Совєтській Україні. Проф. Григорій Грабович виступив з лекцією „Спільний симпозіюм вчених з Гарварду і Києва в 1988 р.". Цю лекцію студенти зустріли особливо прихильно. Як сказав один з них, „лекція запам'яталася не тільки тому, що була цікаво і динамічно виголошена, але й тому, що з неї можна було багато довідатися про наукове й культурне життя на Україні".

Учасники Гарвардської літньої школи 1988 року.

Кінофільми завжди були частиною програми. Цього року показано деякі фільми, що користувалися успіхом в минулі роки, як теж і нові. Студенти змогли оцінити клясичний фільм 1964 року „Тіні забутих предків" — розповідь про кохання карпатських верховинців, про звичаї і фолкльор гуцулів. Цікавими були для студентів визначний німий фільм Олександра Довженка з 1928 р. „Земля" і глибоко зворушливий фільм „Жнива розпачу", присвячений голодові на Україні в 1932-1933 рр. Знятий незабаром після катастрофи, фільм „Дзвони Чорнобиля", в якому звучать голоси українців з цього міста і околиць, справив глибоке враження на численних глядачів.

Цікавим і незвичним доповненням культурної програми стали дві вистави. Суперечливою була мистецька презентація „Ex Oriente Lux" Юрія Онуха, українського мистця родом з Любліна (Польща), випускника Варшавської академії мистецтв. Його своєрідне сценічне дійство, яке провокувало авдиторію, стало предметом різних інтерпретацій і суперечних оцінок.

Режисер з Ню Йорку Вірляна Ткач і торонтонська театральна група „Авангард" підготували виставу, яка чи не найбільше зворушила студентів. Після розповіді режисера про працю Леся Курбаса в театрі було відтворено дві сцени з поставленої ним свого часу п'єси „Джіммі Гіґґінс". Вистава, хоч тривала лише кільканадцять хвилин, справила велике враження. У щоденнику студенти пізніше описали від початку до кінця свою участь: „Таємниче оголошення про якусь майстерню запрошувало всіх, кого цікавить театр. Хоч для деяких це була перша зустріч з театральним життям, навіть найбільш недосвідчені були задоволені. Всі зусилля були спрямовані, щоб виставлений фрагмент вийшов зсинхронізованим, гармонійним і водночас приголомшливим. Для деяких студентів це була подія на все життя". Один з учасників вистави, Роман Баратяк з Санта Барбара (Каліфорнія) був особливо захоплений тим, що „Вірляна Ткач і представники театру „Авангард" не шкодували свого часу. Співпраця у цій виставі давала студентам можливість зустрічатись у дружній атмосфері".

Врешті, як це буває завжди, студенти оглядали Бостон, вигрівалися на пляжах, побували в українських відпочинкових оселях, брали участь у Богослуженнях в церквах. Не обійшлось також без пікніку й танців. Танцювали під звуки популярної американської і української музики, чудової теплої зоряної ночі.

Одним словом, студенти мали змогу збагатити знання, розважитись, здобути наснагу для дальшої праці.

Непоставлений пам'ятник

Від закінчення Другої світової війни минуло 43 роки, які ми прожили в спокої. За ті роки на книжкових полицях нашої еміграції появилося дуже багато спогадів різних авторів. Спогади ці писані людьми різних прошарків. Писали їх люди з високою освітою, писали їх науковці, письменники, а також звичайні робітники, але всі вони писали те, що бачили своїми очима, що пережили серцем, а тому й більшість тих спогадів писані не пером, а серцем.

Оце недавно вийшли друком такі спогади Григорія Стецюка, яким автор дав дуже голосну назву „Непоставлений пам'ятник". На самому початку автор пише про себе, що він не має потрібної освіти бути письменником, але він спокійно описує те, що бачив, що пережив і в чому брав участь. А пережив він багато, бо саме на такі літа випало його життя.

Народився він у Житомирі, але в часі воєнних років доля закинула його на нашу неспокійну Волинь, де він був включився в організоване українське національне життя, де пережив жахіття польського, большевицького й німецького свавілля.

Про ті страшні роки на Волині написано чимало спогадів, але чимало з них написані з партійного погляду, писані людьми, які намагаються тим подіям надати найкращу форму, показати велике геройство. Григорій Стецюк у своїх спогадах пише те, що в дійсності в тих роках на Волині відбувалося. А відбувалося там страшне пекло, переважно на Володимирщині. Автор розповідає про боротьбу поляків з українцями, про боротьбу українських партизанів з німцями, а також про братовбивчу боротьбу між українцями. І це найсумніші сторінки книжки „Непоставлений пам'ятник". Нам важко ті сторінки читати, але ті події такими були і їх з нашої історії викреслити не можна. Наприклад, спогад під заголовком „Справа єпископа Мануїла". Про цю болючу справу знають усі, але все це промовчується, бо не випадає виносити наверх того, що було багато літ тому. А Григорій Стецюк не боявся тих болючих справ винести на світло денне і не тільки про єпископа Мануїла, але й про те, як бандерівці роззброїли мельниківський загін, як українці вели зі собою переговори про замирення, а потім те замирення закінчилося великою трагедією, бо полилася кров. Про ці болючі для нас справи важко писати, тому більшість авторів їх оминає, але автор книжки „Непоставлений пам'ятник" про все це пише не вживаючи жодного псевда, але лише під своїм правдивим прізвищем, подаючи багато імен, дати, коли і де яка подія відбувалася.

Із спогадів Г. Стецюка ми довідуємося багато такого, чого досі не знали. Довідуємося про те, що багато наших молодих хлопців марно поклали в лісах Волині свої голови. Ніхто не знає, де їхні могили, ніхто не поставив на тих могилах пам'ятника, а тому автор і назвав свою книжку „Непоставлений пам'ятник". Але можемо тепер сказати, що такий пам'ятник уже поставлений і його поставив Григорій Стецюк. Поставив для всіх тих молодих наших патріотів, які з любови до України взяли зброю до рук і віддали за Україну своє молоде життя. Їхні імена золотими буквами записані в книжці Г. Стецюка, яка є гідним і достойним поставленим пам'ятником.

Ціна цієї дуже важливої книжки 10 дол., а замовляти її можна пишучи: Research Institute of Wolyn, P. O. Box 606, Winnipeg, Man. Canada R3C 2K3.

О. О-ко

Польща...

(Закінчення зі стор. 2)

льщі, один пан-шляхтич міг завалити найкращий плян на оздоровлення країни одним своїм голосом „не позвалям" — „не позволю". Із-за цієї шляхетської пихи і безладдя, Польщу три рази в її історії розбирали і ділили її сусіди між собою: Росія, Прусія і Австрія, а в наші часи, Совєтський Союз накинув їй комуністичну систему і вповні поневолив.

Український народ має те нещастя, що поляки, будучи нашими сусідами, використали послаблення нашої княжої держави татарськими нападами, загарбали і поневолювали на протязі довгих віків наш край і гнобили наш український народ.

І хоч поляки поневолені комуністичною Москвою, але москалі, щоб послабити Україну, віддали Польщі на поталу великі багаті українські землі — Лемківщину, Сяніччину, Белзщину, Любачівщину, Холмщину і Підляшшя — і українці, мешканці цих наших областей, далі терплять польський гніт і переслідування.

ЧЛЕН СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ міжнародних відносин Клейборн Пелл виступив на пресовій конференції в Капітолії з пропозицією вжити заходи до поліпшення відносин з Кубою. Пелл щойно повернувся з Куби, де пробув три дні, зустрічаючись з Фіделем Кастром, урядовими і релігійними діячами. Пелл, який двічі був на Кубі раніше, після третьої поїздки прийшов до висновку, що „настала пора перекинути міст між ЗСА та Кубою".

Хор ім. А. Шептицького в Ню Йорку
ділиться сумною вісткою з Членами та Приятелями, що в суботу, 17-го листопада 1988 р., ненадійно відійшов у Вічність наш член та кол. голова
бл. п.
БОГДАН ПІДЛУСЬКИЙ
Дружині і дітям найщиріші співчуття складає
Управа Хору

В СЕРЕДУ, 30-ГО ЛИСТОПАДА, Едвард Ровуні, дорадник президента в галузі роззброєнь, виступаючи на пресконференції в Бостонському університеті, застеріг від оптимізму щодо наслідків поїздки Михаїла Горбачова до Ню Йорку. „Американська сторона повинна сконцентрувати свою увагу на реальній військовій потужності совєтів, а не на їхніх запевненнях про нову військову доктрину оборонного характеру", — сказав Ровні. Він також повідомив, що, за три роки перебування Горбачова при владі, в СССР щороку випускалось по 3,000 танків, а також що звичайного озброєння за минулі три роки в СССР виготовлено стільки, скільки має Франція і Західня Німеччина разом. Ровні вважає, що совєти не відмовляться від домінування на евроазійському континенті і від намагань обмежити впливи ЗСА.

З великим смутком повідомляємо, що у дні 20-го жовтня 1988 р. відійшов у Вічність
бл. п.
Омелян Ляшкевич
народжений 1-го січня 1901 р. у Снятині, Україна.
Прибиті жалем:
сестра — МАРІЯ ЛЯШКЕВИЧ зі сином БОГДАНОМ з родиною в Україні
сестрінка — НАТАЛКА МАКАРЕВИЧ ІСАЮК з дітьми в Канаді
сестрінка — МАРІЙКА МАКАРЕВИЧ ТОДОСІЙЧУК з дітьми в Канаді

Генеральна Старшина Славного Загону „Червона Калина"
ділиться сумною вісткою з Братчиками і всією Пластовою Громадою, що 12-го листопада 1988 року в Аргентині відійшов на Вічну Ватру наш БРАТЧИК
св. п. пл. сен.
о. Юрій Мельничин, ЧСВВ
Генеральний Вікарій Пластового Загону „Червона Калина"
ПОХОРОН відбувся 14-го листопада 1988 року в Буенос Айрес, Аргентина.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Генеральна Старшина Загону

ПОДЯКА
З волі Бога-Вседержителя, 14-го листопада 1987 р. перейшов у Вічність
бл. п. д-р мед.
ЛЕВ ОБУШКЕВИЧ
Ми щиро дякуємо Впр. Отцям Канонікові І. Лазареві, К. Височанському і Т. Ґлинн за відправлення Панахиди, а д-рові П. Джулеві за зворушливе прощання Покійного в заведенні п. Бугая у Дітройті, Миш., 16-го листопада.
Ми теж сердечно дякуємо Впр. о. О. Панасюкові за відправлення Панахиди в заведенні Литвина в Юніон, Н. Дж., Святі Літургії в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку і надгробного на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, 18-го листопада, а шановним панам маестрові М. Морозові, д-р В. Ценкові, д-р І. Макаревичеві і ред. В. Пасічнякові за їхні приязні, потішаючі промови на стипі. Дякуємо всім Рідним, Приятелям і Знайомим за їхні слова потіхи, виявлені нам в зустрічах, телефоном і письмом, Всім, хто будь-як вшанував Покійного, зложивши квіти, датки на Святі Служби Божі та пожертви на добродійні цілі в бл. п. Покійника.
На СЛУЖБИ БОЖІ в церкві НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ в HAMTRAMCK, Mich.: М. і О. 20 доп., по 10 доп. М. Маланюк, О. Лончина, С. Вірстюк, Г. і Л. Галазенко, М. і Н. Кунинські, В. і О. Гринків, Х. Кунинська, Д. Дудра, М. і О. Климишин.
На СЛУЖБИ БОЖІ в церкві СВ. ЙОСАФАТА у ВОРРЕН, Миш.: Д. Конюх і д-р Й. і О. Галицький по 15 доп., І. і І. Сеник 10 доп.
На УКРАЇНСЬКУ ЦЕРКВУ в Гантері, Н. Й.: д-р Р. Богонович 50 доп., Т. Богонович 25 доп. і В. і Б. Андрушків 20 доп.
На УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ СВ. ІВАНА в Дітройті: А. Г. Кібзей 10 доп.
На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД СУА: С. Жуковська 15 доп., Л. і В. Колодчин 10 доп.
На УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ ШКОЛИ ПАРАФІЇ ЦЕРКВИ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ: М. і Н. Кунинські 50 доп., Е. і Р. Кордуби 20 доп., Е. і Т. Кордуби 15 доп., О. і В. Мигалі 20 доп., В. і Р. Дигдало 15 доп., і по 10 доп.: М. Зубаль, М. Зарицька, А. Стефанюк, Й. і К. Козак, С. і Е. Климишин, Т. Дужа, Р. і. Чучман, В. і Е. Барнич і С. Мигаль.
На УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ в РИМІ — 560 доп.: 100 доп. В. і Л. Томин, 50 доп. А. Іванюк, 40 доп. Л. і С. Дішман, по 25 доп. Л. і Р. Блюй, А. Базюк Равен, д-р М. Балтарович, І Н. Чавс; по 20 доп. Р. і В. Гординські, А. і Л. Блюй, п-во Р. Пікули, І. О. Кіналь, Н. Наюків, Р. Тарнавський, О. і В. Паліж, Л. і Х. Липецькі; по 10 доп. З. і О. Стельмах, С. Гарбовий, Л. Гординський, д-р В. і С. Савчук, М. і Л. Томин, З. і А. Камінські, В. і А. Алантас, М. Мушинська, Р. і С. Ковч, М. і Р. Лазарчук, І. і А. Козак.
На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД Т-ва СВ. СОФІЯ у Філядельфії — 355 доп.: д-р П. і І. Джулі 100 доп., по 50 доп. М. і Н. Кунинські і Українське Лікарське Т-во в ст. Мишиґен, І. і М. Кунинські 30 доп., А. і З. Спюсарчук 25 доп., І. і О. Дужі, А. і Л. Левицькі, М. і М. Ковальчик, В. і М. Левицькі і М. і Ю. Бакуни по 20 доп.
На ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ: д-р Ю. і О. Сидораки 100 доп. і д-р М. Кознарська 50 доп.
На МОЗАЇКИ В ПАТРІЯРШОМУ СОБОРІ СВ. СОФІЇ в Римі: Т. Обушкевич 150 доп., Р. і М. Обушкевич-Сімпсон 100 доп., д-р Б. і Л. Обушкевич Макаревич 100 доп., Л. А. Обушкевич 50 доп., І. Д. і Пасічняк 50 доп.
На СЛУЖБИ БОЖІ БЛАЖЕННІШОМУ ПАТРІЯРХОВІ в Римі: Х. і Р. Чайковські, В. і В. Пасічняк, М. Левицька, Любов Савойка, І. і Т. Ванчицькі в каплиці УКУ у Філядельфії, Н. Яцків в церкві св. Діви Неустаючої помочі, Климентина Шевчук.
На СЛУЖБИ БОЖІ у Виппані, Н. Дж.: д-р І. і Н. Макаревич, п-во Тишинські, М. Тишинська, С. Королюк, Ю. і М. Бакун, М. і М. Ковальчик, А. і Л. Левицькі, М. і В. Левицькі.
На ЦЕРКВУ в Нюарку, Н. Дж.: Н. Н. 150 доп.
На РАДІОПРОГРАМУ Т-ва СВ. СОФІЯ у Філядельфії: І. і Т. Ванчицькі з Родиною.
Жалібні — ТЕТЯНА ОБУШКЕВИЧ з Родиною

ПОВІДОМЛЕННЯ
для Членів 377-го Відділу УНСоюзу
ім. св. Володимира в С. Пітерсбурзі, Фльорида

З 1-чм листопада 1988 року
ПЕРЕБРАВ ОБОВ'ЯЗКИ СЕКРЕТАРЯ ВІДДІЛУ

Іван Ґавалюх

Просимо вплачувати членські вкладки забезпечення та звертатися у всіх справах членства на адресу

John Gawaluch
2261 Swedish Dr. Apt. #25, Clearwater, FL. 34623
Tel.: (813) 791-4040

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ"

(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (також, кольорових), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання Смолоскипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни - 6% стейтового податку

Найкращий дарунок на св. Миколая і Різдво!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ —
НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ!

ПОДБАЙТЕ, щоби в кожній публічній бібліотеці була повна і стисла двотомова

Енциклопедія України
В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЦІНА

Том I	$ 95.00
Том II	$ 95.00
Хто замовить ОБА ТОМИ платить	$170.00

включно з пересилкою

Замовлення і належність ТІЛЬКИ ЧЕКАМИ або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКАЗАМИ (М. О.) слати

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Frankfort Road Kerhonkson, New York 12446
914 626 5641

A Year Round Resort

Найкращим різдвяносвяточним подарунком для вашої дружини буде

ПРОВЕСТИ РІЗДВО ХРИСТОВЕ
з ріднею і приятелями
на СОЮЗІВЦІ!
Прибутьте на Союзівку і святкуйте з нами!
Від 24-го до 26-го грудня 1988 р. або
від 6-го до 8-го січня 1989 р.

Спеціяльна оплата — 100 дол. від особи включає традиційний Святий Вечір, на день Різдва снідання і обід, прийняття з вином і сиром та вечерею, на третій день снідання й обід, як і всі податки і за обслугу.

Приймається резервації враз із депозитом по 25.00 дол. від особи

Оплата за саму Св. Вечерю — $15.00 від особи

КРАМНИЦЯ СОЮЗІВКИ
є відкрита цілий рік
Маємо великий вибір цікавих подарунків під ялинку, як і на різні оказії.

УПРАВА СОЮЗІВКИ

Українські студенти демонстрували перед совєтською амбасадою в Оттаві

Учасники демонстрації з транспарантами і іконами біля совєтської амбасади.
(Фото: Микола Бучинський)

Совєтський репортер Алексей Мельніков (справа) переводить інтерв'ю з Орестом Дубасом, головою УНДому в Оттаві.
(Фото: Денис Ковальський).

Оттава (А. Г). — Тут в понеділок, 7-го листопада ц. р., відбулася у вечірніх годинах перед совєтською амбасадою демонстрація українських студентів. Підготована саме на час, коли в амбасаді зібралися представники чужинецьких урядів на прийняття з нагоди річниці жовтневої революції, демонстрація мала на цілі довести до відома гостей совєтської амбасади, що українці протестують проти браку гласности і перестройки в Україні.

В листі студенти подали представникам чужих держав і совєтському амбасадорові такі домагання: звільнення всіх українських політичних в'язнів до кінця біжучого року, так як це обіцяно канцлерові Західньої Німеччини, негайне звільнення Івана Макара, леґалізацію Української Католицької і Православної Церков і припинення переслідування свангеликів, баптистів і п'ятидесятників, офіційне признання української мови в Україні і признання України як суверенної і незалежної держави.

Демонстрація, зорганізована Українським Інформаційним Бюром в Оттаві та СУСК, мала на цілі показати солідарність українців з їхніми братами в Україні. Демонстранти проходжувалися перед амбасадою зі свічками та з відповідними транспарантами.

Представники студентів в особах члена Управи СУСК Миколи Бучинського і Ричарда Кевіна в супроводі старшини канадської кінної поліції дісталися на 15-хвилинну розмову до секретаря амбасади Юрія Богаєвського, який був обурений тим, що українські студенти вибрали саме такий святочний для Москви день на свій протестаційний похід. Було ясно, що демонстрація в часі коли відбувалося прийняття численних чужинецьких амбасадорів, була для членів совєтської амбасади дуже клопітливою.

Про демонстрацію інформувало канадське радіо і телевізія, а домагання студентів подали також станції в Україну. Здається, щоб показати гласність на ділі, три совєтські телевізійні станції і радіорепортери фільмували і записували на тасьму українську демонстрацію і запевняли, що передадуть її в Україну.

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛИНОВИЙ МІСТ
збірка споминів — розповідей із дитячих років у Немирові, із життя учнів Яворівської гімназії в 1922-28 рр.
Мистецьке оформлення Зеновія Онишкевича
220 стор., ціна $12.00, порто $1.00
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

МАЄМО НА СКЛАДІ
ПРАВОПИСНИЙ СЛОВНИК
Г. ГОЛОСКЕВИЧА
Близько 40.000 слів, видання дев'яте, Ню Йорк, 1966, стор. 451. Ціна 15.00 дол. за примірник і один доляр за пересилку. Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% продажного податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Монмонт Кавнті СК — 3:0

Монмонт, 27-го листопада 1988 р. Цими першенськими змаганнями І-ої дивізії Ґарден Стейт Ліги, що їх відбула „Ч. Січ" на виїзді, закінчила першу половину футбольного сезону. Продовження лігових ігор розпічнуться навесні наступного року. Тепер, якщо дозволить погода, відбуватимуться ігри за чаші. „Ч. Січ" візьме участь у серіях за чаші Ню Джерзі і аматорську ЗСА в зимові місяці в турнірах у закритій залі.

Якщо йдеться про звітову зустріч, то на початку господарі, будучи мобільнішими мали територіяльну перевагу, одначе „Січовики" поступово збільшили темпо і вже в 25-ій хвилині були рівнорядними партнерами. До перерви обидва напади створили по кілька критичних ситуацій під воротами суперників, завдаючи воротарям і обороні багато праці. В 40-ій хвилині „Січовики" провели чергову атаку, яку успішно закінчив Андрій Бакун, здобувши з подачі Чижовича ведення 1:0. Після перерви, протягом якої падав рясний дощ, „Ч. Січ" домінувала в грі. Головним конструктором гри для нашої дружини був Андрій Бакун, який цим разом гармонійно поєднував з індивідуальними швидкими рейдами стріли по воротах господарів. У 54-ій хвилині з гарного випуску Богдана Куцини, Андрій ефективно підніс вислід до 2:0. В 70-ій хвилині з акції Дворського-Брієнзи, Бакун здобув свій перший в сезоні „гет трик" і остаточно встановив вислід зустрічі 3:0. Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Ромійо, Куцина, Дворський, Д. Брієнза, Р. Брієнза, А. Бакун, Я. Твардовський, Торій, Віліямс, Сабрій, В. Науменко, Чижович. Провідник Маріян Хамуляк.

Жіноча відбиванкова дружина — третя в турнірі ЮСВБА

В неділю, 27-го листопада ц.р. жіноча відбиванкова дружина „Ч. Січі" взяла участь в черговому офіційному турнірі ЮСВБА, цим разом в Ню Йорку в спортовій залі Гантер коледжу. Згідно з вислідами, „Ч. Січ" здобула І-ше місце в підгрупі „А", ввійшла до півфіналу, в якому програла і цим самим зайняла 3-тє місце між 9-ти дружинами Ню Джерзі — Ню Йорку. Висліди поодиноких змагань „Ч. Січі": Персипані ВК — 15:12, 15:8, Воєрс ВК — 14:16, 15:12, Лонґ Айленд — 15:5, 6:15, Централ Парк — 15:10, 9:15. Кінцевий показник табелі ігор підгрупи „А":

УСВТ „Ч. Січ"	5:3
Персипені ВК	5:3
Центр. Парк ВК	4:4
Лонґ Айленд	4:4
Воєрс ВК	2:6

У півфіналі „Ч. Січ" зазнала поразки з дружиною Мобіл ВК, Н. Й. — 12:15, 13:15. Кінцевий показник першої чвірки турніру: 1. Мобіл ВК, 2. Персипені ВК, 3. УСВТ „Ч. Січ" 4. Лівінґстон ВК.

Склад „Ч. Січі": С. Моравська-Гейлі, Б. Вовк, С. Лопатовська, Н. Моравська, С. Дівис, М. Гердман, М. Пирс.

„Наш Спорт"

Наступного тижня вийде 25-те число журналу „Наш Спорт". Як і належить в цьому Олімпійському році, це число журналу присвячене Українській Олімпіяді, що відбулася з нагоди 1000-річчя Хрищення України у Філядельфії, як теж світовій, зимовій в Кальґарі і літній в Сеулі, Південна Корея. Матріяли про пам'ятні події Української Олімпіяди підготовили: О. Твардовський, О. Колодій, д-р Р. Слиж, д-р О. Попович, Є. Чижович при співпраці О. Напори, Ю. Храневича і Х. Процюк. Крім коротких рецензій про відбуті ігри і турніри є подані технічні висліди та імена тих змагунів й дружин, що здобули медалі.

„Наш Спорт" виходить українською і англійською мовами й статті про Українську Олімпіяду надруковані обидвома мовами.

Про світову, зимову і літню Олімпіяди поміщено підсумкові табелі й замітки та факти й імена тих спортовців з України, що здобули медалі. Чимало місця присвячено історії українського спорту. В україномовній секції читач знайде цінну довідку О. Стецькова „Чи можна їх забути?", про футбольні дружини І-ої Української Дивізії УНА від початку її заснування до кінця табору Ріміні. „Два спортові ювілеї в Торонто": 40-річчя СТ „Україна" і 10-річчя Української Футбольної Ліги написав В. Соколик. В англомовній секції цікаві дані про українських спортових зірок, відомих олімпійських чемпіонів, українських футболістів, що здобули звання віцечемпіонів Европи і історична довідка про останнього кошового Отамана Петра Кальнишевського, його долю після підступного зруйнування Росією Запорізької Січі.

„Наш Спорт" — це орган УСВТ „Ч. Січ", тому і в цьому числі поміщені матеріяли про широку діяльність цього активного Т-ва, його спортовців, дружин й ланок. Поміщені теж матеріяли на виховні теми, сатиричні поезії та інші цікаві матеріяли. Майже усі статті ілюстровані оригінальними й історичними фотознімками. Зацікавлені читачі й прихильники українського організованого спорту можуть набути собі це історичне число журналу, висилаючи замовлення разом з оплатою 3.50 дол. на таку адресу: „Our Sport", 680 Sanford Ave, Newark, N. J. 07106.

Св. п. Б. І. Підлуського

В середу, 17-го листопада ц.р., блискавкою рознеслася сумна вістка, що в Еленвіллі, Н. Й., внаслідок серцевого удару помер на 59-му році життя сл. п. Богдан Ігор Підлуський, член і колишній голова УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку. Панахида за душу покійного була відправлена в похоронному заведенні Гюмістон в Кергонксоні, Н. Й., в суботу, 19-го листопада. В понеділок, 21-го листопада, тут започаткувалися похоронні відправи, а опісля на українському цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й., на якому спочиває тіло покійного.

Людину, що відійшла у вічність, можна пом'янути в різний спосіб. Можна вирвати з контексту її життя кілька прикмет, або окремий епізод, що закарбувався у пам'яті. Згадуємо сл. п. Богдана виключно як спортового діяча, точніше провідного члена УСВТ „Ч. Січ" в 60-их роках, коли він прожив на терені діяння цього динамічного Т-ва. Були це буйні й бурхливі часи для цього „Січового" осередку, в якому поруч всесторонної спортово-виховної праці відбувався природний, але нелегкий процес зміни поколінь на провідних становищах. Саме в цих роках пройшов покійний важкий іспит зрілости на пості заступника, а пізніше вже голови Т-ва. Завдяки своїм організаційним здібностям, великій жертвенності сл. п. Богдана і дружній співпраці із своїми співробітниками, УСВТ „Ч. Січ" успішно переборало свої тогочасні труднощі.

Протягом років своєї активности в УСВТ „Ч. Січ", покійний Богдан виявив тверде переконання, що великі діла творяться не тільки одноразовим могутнім поривом, але і головно тихою, послідовно щоденною працею. Саме той позитивно-творчий дух став і залишився одною з основних прикмет сл. п. Богдана.

Тільки активні спортовці й працівники наших спортових осередків та справжні ентузіясти українського спорту можуть вповні доцінити вартість тієї горстки людей доброї волі, що своєю технічною, моральною й матеріяльною допомогою вможливлюють здобувати перемоги й успішно боротися з існуючими труднощами. У першому ряді тих найвірніших ентузіястів організованого українського спорту був покійний Богдан.

Доцінюючи великий вклад праці і частки свого життя, що його вложив сл. п. Богдан Підлуський для УСВТ „Ч. Січ" в часі 50-річчя Т-ва в 1974 році, Ювілейний Комітет відзначив покійного „Ювілейною Грамотою".

Життєвий шлях покійного Богдана в 70-их роках простелився аж до стейту Мейн, де прожив із своєю Родиною до 80-их років, коли переїхав напостійно до міста Еленвілл, Н. Й. Не зважаючи на далеку віддаль, залишався вірним членом Т-ва, цікавився його успіхами і невдачами аж до своєї несподіваної смерти. Залишив у великому смутку дружину Марію, сина Адріяна і доню Лідію — обидвоє члени УСВТ „Ч. Січ" та ближчу родину в ЗСА і Україні. Пам'ять про покійного Богдана ентузіяста УСВТ „Ч. Січ" назавжди збережеться в наших серцях.

(от)

● BUSINESS SERVICE ●

ВИДАВНИЦТВО ЄВШАН
КАТАЛОГ КАСЕТ
ЗАМОВЛЯЙТЕ НИНІ!
Box 325, Beaconsfield, Quebec
Canada H9W 5T8

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го ГРУДНЯ 1988 р.

Північний Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158 Відд. о год. 12-ій дня в домівці Народного Дому при 173 Північ 5-та вул. На порядку нарад: звіти Управи К. Комісії та вибір нової управи на 1989 р. Проситься членів чисельно прибути. Якщо на означений час не буде відповідного числа членів, збори відбудуться на півгодини пізніше без огляду на кількість присутніх. — Управа Т-ва.

ВІВТОРОК, 27-го ГРУДНЯ 1988 р.

Вунсакет, Р. Ай. Річні загальні збори т-ва ім. І. Франка 93-го Відд. о год. 5-ій веч. в домі п-ні Данилюк при 106 Розмери Ровд., Павтакет, Р. Ай. На порядку : звіти та вибір нової управи на 1989 рік. Якщо на означену годину неприбуде відповідна кількість членів, збори відбудуться годину пізніше. Проситься всіх членів прибути. Після зборів буде перекуска. — Управа 93-го Відділу.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ВОЛОДИМИР ДЗЮБА, член УНС Відд. 15-го Т-ва „Україна" у Вашінґтоні, Д. К., помер 30-го вересня 1988 року на 72-му році життя. Нар. 1916 року в Стрию, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Неонілю, доньку Вікторію з мужем Ґордоном, синів Григорія з дружиною Кендес і Володимира та внуків Маркіяна, Алану і Арису та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 3-го жовтня 1988 року на цвинтарі Св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Зинюк, секр.

БАРБАРА ГЕЦ, член УНС Відд. 355-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ст. Джозеф, Мізурі, померла 12-го жовтня 1988 року на 88-му році життя. Нар. 1900 року в Щуссенед, Німеччина. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку дві дочки, Валли Добош Чілкат і Марію Маєр з родинами, п'ять внуків і дванадцять правнуків та дальшу родину в Німеччині. Похорон відбувся 15-го жовтня 1988 року на цвинтарі Мт. Олівет в Ст. Джозеф, Мізурі.

Вічна Їй Пам'ять!

Семен Гасяк, секр.

NANCY M. BARTELS member of the UNA Branch No. 323 Society of St. Wolodymyr in Kansas City, Ks, died on October 7th 1988 at the age of 32. She was born in 1956 in Kansas City, Ks and became a member of the UNA in 1977. She is suvived by husband James, son Shoun, Mother Frieda Kossyk, 3 Sisters — Irene Thompson, Areta Hanna and Laryssa Hohenshell. The Family, friends and the UNA community attended the funeral of the deceased on Oct. 11 - 1988. Interment was in Maple Hill in Kansas City, Kansas.

Michael Bilyk, Secretary

YARKA Company DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДИ (касетки — платівки). ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

● РОЗШУКИ ●

О. МЕШКО ШУКАЄ СЕСТРУ в ЗСА

Оксана Яківна Мешко, що перебуває в ЗСА на запрошення небожа Юрія Логуша, закінчить лікування в грудні цього року і готується до повернення в Україну в січні наступного року. Протягом чотирьох місяців вона безуспішно намагалася розшукати свою рідну сестру **Катерину Яківну Логуш (Мешко).**

Оксана Мешко просить свою сестру відгукнутись на число **тел.: (201) 434-4863**

● HELP WANTED ●

ПОТРІБНА
ФАХОВА ОПІКА
над старшою напівспаралізованою жінкою, за платню і осібну квартиру, в околиці Ірвінґтону, Н. Дж. Згопошуватися на тел.: **(201) 372-3749**

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до домашньої праці і до опіки над двома дітьми шкільного віку, Livingston, N.J. Тел. по 7-ій год. веч.
(201) 992-0726

ПОТРІБНИЙ
ЕЛЕКТРО-МЕХАНІК
до праці в підприємстві до обслуги клієнтів.
Стала праця.
Тел.: (718) 275-7453

● НА ПРОДАЖ ●

В здоровому тілі, здоровий дух. Бджоляні продукти людям помагають хто їх вживає. Мед, перга, прополіс, бджоляне молочко з тупепо медом це виконує. Пришліть $20.00 з додатком $2.00 на пересилку і будете мати ці чудові ліки на 100 днів. Хто хотів би, щоб їх знайомі були здорові і довше жили, хай пише мені про **ГУРТОВУ ЦІНУ.**
M. SURMACH
169 West Saddle River Road
Saddle River, N.J. 07458

● SERVICE ●

UKRAINIAN TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment
JACOB SACHS
251 W. 98th St.
New York, N. Y. 10025
Tel. (212) 222-6683
7 days a week

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
Funeral Director
Chapels available throughout the Metropolitan Area

UKRAINIAN FUNERAL NATIONAL SERVICE
Управа Українського Національного Цвинтаря-Пам'ятника та мавзолею погоджує всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pensylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754